

MINISTERUL JUSTIȚIEI

**EVALUAREA TEMATICĂ A
MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2021 - 2025**

Raport de evaluare

2024

Secretariatul tehnic al SNA
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741
București, România
www.just.ro

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

I. INTRODUCERE

- **Adresa fizică:** Strada Izvor nr. 110, sector 5, București, cod poștal 050564
- **Adresa virtuală:** mapn.ro
- **Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:**
 - Constituția României;
 - Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 867 din 02 noiembrie 2017, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 427 din 17 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

- **Misiune / atribuții / competențe / structura**

Ministerul Apărării Naționale este organul de specialitate al administrației publice centrale, care conduce și desfășoară, potrivit legii, activitățile în domeniul apărării țării [art. 1 alin. (1) din Legea nr. 346/2006].

Ministerul Apărării Naționale are următoarele atribuții și responsabilități [art. 5 alin. (1) din Legea nr. 346/2006]:

- realizarea și menținerea capacității operaționale a armatei, pentru îndeplinirea misiunilor specifice ce revin acesteia;
- înființarea, desființarea, transformarea, nesubordonarea, reorganizarea, consolidarea, integrarea în alte structuri și redisolocarea structurilor militare ale armatei, pe timp de pace, pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare sau de război, conform legii;
- elaborarea proiectelor de acte normative din domeniul său de competență;
- apărarea drepturilor și intereselor legitime în raporturile cu autoritățile și instituțiile publice, precum și cu orice persoană fizică sau juridică, română ori străină, prin structuri proprii;
- întreprinderea demersurilor necesare pentru încheierea tratatelor la nivel departamental și a înțelegerilor tehnice în domeniul apărării;
- coordonarea elaborării și implementării politicii de apărare, promovarea intereselor naționale la nivelul organizațiilor internaționale la care România este parte și creșterea gradului de integrare a structurilor proprii și a profilului acestora în cadrul acestor organizații, promovarea și dezvoltarea relațiilor de cooperare politico-militară și asigurarea reprezentării armatei în raporturile cu ministerele de resort ale altor state și cu organizații internaționale la care România este parte;
- realizarea planificării integrate a apărării;
- realizarea mecanismului de cooperare interinstituțională în domeniul apărării;
- instruirea comandamentelor și forțelor;
- organizarea și conducerea educației și formării profesionale în instituțiile proprii;

- managementul logisticii proprii;
- constituirea stocurilor și menținerea stării de operativitate a tehnicii;
- organizarea și conducerea mobilizării armatei, rechiziționarea de bunuri și chemarea persoanelor fizice la prestări de servicii în interes public;
- managementul domeniului informații pentru apărare, managementul activității oficiale de cifru și a sistemelor criptografice din armată, realizarea măsurilor de protecție a informațiilor clasificate naționale, NATO, UE și a informațiilor clasificate care fac obiectul tratatelor, înțelegerilor și acordurilor bilaterale sau multilaterale în domeniul apărării la care România este parte, precum și cooperarea cu structurile similare naționale și ale altor state sau ale organizațiilor internaționale la care România este parte;
- participarea la dezvoltarea și optimizarea capabilităților de apărare cibernetică ale României, în colaborare cu celelalte instituții și autorități naționale stabilite prin lege;
- managementul activității financiar-contabile;
- gestionarea sistemului pensiilor militare de stat;
- managementul resurselor de comunicații și tehnologia informației în armată;
- managementul spectrului radio utilizat în scopul apărării, precum și a resurselor de comunicații, tehnologia informației și apărare cibernetică ale Armatei României;
- elaborarea și integrarea/aplicarea politicilor proprii/reglementărilor specifice în domeniile referitoare la protecția mediului, securitate și sănătate în muncă, apărarea împotriva incendiilor, metrologie specifică echipamentelor militare care nu intră în sfera metrologiei legale și funcționarea în condiții de siguranță a instalațiilor sub presiune, instalațiilor de ridicat și a aparatelor consumatoare de combustibil;
- conducerea activităților de comunicare strategică la nivelul ministerului;
- organizarea și conducerea activității de informare și relații publice la nivelul ministerului;
- creșterea calității vieții personalului, asigurarea protecției sociale și a asistenței religioase, medicale, psihologice și juridice a personalului militar și civil, a răniților, invalizilor și urmașilor celor decedați în acțiuni militare, în conformitate cu prevederile legale;
- înzestrarea cu armament, tehnică de luptă, echipamente și materiale specifice armatei, asigurarea relației cu industria națională de apărare și cooperările internaționale în domeniu;
- coordonarea activității de comerț exterior privind importul și exportul de produse cu destinație militară, în condițiile legii;
- aplicarea regimului de control în domeniul exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare și cu dublă utilizare, potrivit legii și normelor emise pentru aplicarea acestora, aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și coordonarea activităților privind aprobarea suspendării drepturilor vamale la anumite categorii de armamente și echipamente militare, potrivit legii;
- organizarea și conducerea programelor de investiții publice și de reparații curente și de întreținere în domeniul imobiliar, exercitarea controlului statului în toate etapele și componentele sistemului calității în construcții, conducerea activității de apărare împotriva incendiilor și de administrare a imobilelor Ministerului Apărării Naționale;

- editarea de publicații în domeniile proprii de activitate;
- cercetarea-dezvoltarea, utilizarea rezultatelor cercetării-dezvoltării și participarea la proiecte de cercetare-dezvoltare naționale și internaționale în domeniul apărării, precum și protecția drepturilor de proprietate intelectuală, potrivit legii și normelor emise pentru aplicarea acestora, aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale;
- reglementarea și desfășurarea activităților de testare și evaluare, analiză, audituri tehnice și acceptanțe aferente sistemelor de armamente și echipamente pentru apărare;
- reglementarea și desfășurarea activității de supraveghere a managementului calității la furnizorii de produse militare și prestatorii de servicii în domeniul apărării și de aplicare a cerințelor NATO și UE de asigurare a calității în domeniul apărării, prin evaluarea, certificarea și supravegherea furnizorilor și prestatorilor în legătură cu îndeplinirea acestor cerințe;
- elaborarea documentelor strategice pentru pregătirea și întrebuițarea în luptă a forțelor armate;
- încheierea de contracte pentru achiziția de produse și servicii specifice, în condițiile legii, direct cu structurile specializate ale NATO și UE, în scopul asigurării interoperabilității;
- asigurarea cu informații geospațiale, geografice, hidrografice și hidrometeorologice pentru nevoi proprii, precum și a celor necesare instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, NATO și UE și altor instituții beneficiare;
- organizarea și conducerea serviciului medical militar de urgență prespitalicească și spitalicească;
- organizarea și conducerea activităților de poliție militară în țară și pe timpul participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român;
- elaborarea normelor pentru înzestrare, întreținere și reparații, cu respectarea prevederilor legale;
- coordonarea problematicii cadrelor militare în rezervă și în retragere, a veteranilor de război, invalizilor și văduvelor de război;
- organizarea și conducerea activităților de tradiții militare, cultură militară, de educație civică și ceremonii militare;
- organizarea și conducerea activităților de standardizare și interoperabilitate în domeniul apărării;
- cooperarea, cu alte structuri din afara Ministerului Apărării Naționale, la situații de urgență, precum și pentru prevenirea și combaterea terorismului, conform legii;
- administrarea, supravegherea și protecția fondului arhivistic propriu, în condițiile legii;
- asigurarea siguranței aeriene, navale și terestre, în condițiile legii.

▪ **Organigrama:**

Organigrama Ministerului Apărării Naționale este descrisă la art. 7 din Legea nr. 346/2006, ca având în componere următoarele structuri centrale, subordonate nemijlocit ministrului apărării naționale:

- Statul Major al Apărării;

- Departamentul pentru politica de apărare, planificare și relații internaționale;
- Departamentul pentru relația cu Parlamentul și calitatea vieții personalului;
- Direcția generală de informații a apărării;
- Secretariatul general;
- Direcția generală pentru armamente;
- Direcția generală management resurse umane;
- Corpul de control și inspecție;
- Direcția generală financiar-contabilă;
- Direcția generală juridică;
- Direcția audit intern;
- Direcția domeniului și infrastructurii;
- Direcția informare și relații publice;
- Direcția de prevenire și investigare a corupției și fraudelor.

În subordinea nemijlocită a ministrului apărării naționale se mai regăsesc: Grupul consilierilor, Cabinetul ministrului, Direcția instanțelor militare, purtătorul de cuvânt, Clubul Sportiv al Armatei "Steaua", Casa de pensii sectorială și Oficiul Național pentru Cultul Eroilor, precum și alte structuri stabilite prin lege.

Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel, Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari din cadrul Direcției Naționale Anticorupție sunt asimilate structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale, personalul acestor structuri fiind subordonat ministrului apărării naționale numai în ceea ce privește aspectele de natură administrativă, stabilite prin ordin comun al ministrului apărării naționale, al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii.

▪ ***Structuri subordonate***

Structurile enumerate la pct. 7 au în subordine directă sau în coordonare, cumulativ, toate celelalte structuri care compun Ministerul Apărării Naționale, în ansamblul instituțional al acestuia.

▪ ***Număr total poziții/funcții*** prevăzute în statul instituției (inclusiv nr. funcții de conducere ocupate cu titlu permanent): **73.387**

▪ ***Resursele alocate pentru cele 3 standarde supuse evaluării:***

- a) resurse financiare, evidențiindu-le distinct pe cele alocate pentru pregătirea profesională
- b) resurse umane
- c) resurse materiale (calculatoare, spațiu pentru desfășurarea activității, acces la internet etc.)

Estimarea resurselor alocate pentru cele 3 standarde supuse evaluării este dificil de realizat, având în vedere că în organigramele structurilor din cadrul Ministerului Apărării Naționale nu există funcții distincte, destinate exclusiv gestionării domeniilor de referință, astfel că implementarea Strategiei naționale anticorupție și a ansamblului de activități subsecvente dezvoltării climatului de integritate instituțional se realizează prin *atribuirea de sarcini suplimentare persoanelor desemnate în acest sens*, persoane care sunt remunerate conform salarizării funcției de bază și utilizează, în general, resursele materiale deja alocate pentru îndeplinirea atribuțiilor de bază, precum: birouri, tehnică de calcul, acces la Internet și la rețeaua internă INTRAMAN.

▪ **Scopul misiunii de evaluare**

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 au fost aprobate *Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025* și documentele aferente acesteia.

Potrivit art. 11 și 12 din *Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2021-2025*, aprobată prin Ordinul ministrului justiției nr. 2046/2022, în cadrul reuniunilor desfășurate în luna decembrie 2022, platformele de cooperare au aprobat temele de evaluare tematică și instituțiile ce urmează a fi supuse evaluării în anul 2023.

Temele care fac obiectul misiunilor de evaluare tematică în anul 2023 sunt:

1. evaluarea riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale;
2. evaluarea incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale,
3. gestionarea mecanismului de implementare a SNA de către instituțiile publice (inclusiv întreprinderi publice).

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 23 martie 2023, organizarea vizitei de evaluare la sediul Ministerului Apărării Naționale, în data de 3 aprilie 2023 și redactarea raportului de evaluare.

▪ **Componenta echipei de evaluare**

Echipa de evaluare a fost compusă din 6 persoane:

- Dna Ana-Maria NEAMȚU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției, expert evaluator din partea platformei administrației publice centrale;
- Dna Oana BĂNĂȚEANU, Sanofi România, expert evaluator din partea platformei de cooperare a mediului de afaceri;
- Dna Irina LONEAN, expert, Transparency International România, expert evaluator din partea platformei societății civile;

- Dna Patricia Valentina BERIANU, Transparency International România, expert evaluator din partea platformei societății civile;
- Dl Valentin TOPOLOIU, Direcția Generală Anticorupție, expert evaluator din cadrul platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- Dl Octavian Chesaru, Autoritatea Electorală Permanentă, expert evaluator din cadrul platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție.

Reprezentanții Ministerului Apărării Naționale care au luat parte la întâlnire au fost:

- Dl. Gheorghe Mocanu, șeful Direcției de prevenire și investigare a corupției și fraudelor (DPICF);
- Dl. Adrian Ivan, locțiitorul șefului DPICF;
- Dl. Gheorghe Laurențiu - Cristian, șeful Biroului metodologie și coordonare strategii anticorupție din cadrul DPICF;
- Dl. Adrian Neagoe, șeful Compartimentului valorificare și avize din cadrul DPICF.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA au participat:

- Dna. Ruxandra LĂPĂDAT, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;
- Dna. Cristina LIȚĂ, consilier superior, Ministerul Justiției.

II. CONSTATĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Din răspunsurile transmise la chestionar, documentele puse la dispoziție și din discuțiile purtate în cadrul întâlnirii, a rezultat că, în scopul îndeplinirii responsabilităților ce revin Ministerului Apărării Naționale pentru implementarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție, au fost constituite și funcționează următoarele grupuri de lucru:

- la nivelul ministerului, Grupul de lucru al Ministerului Apărării Naționale;
- la nivelul structurilor ai căror conducători au calitatea de ordonator secundar sau terțiar de credite, grupuri de lucru proprii.

În cazul *structurilor în care nu s-au putut constitui grupuri de lucru din cauza numărului redus de personal*, atribuțiile privind identificarea și evaluarea riscurilor, precum și stabilirea măsurilor de intervenție au fost îndeplinite de grupurile de lucru constituite la nivelul structurilor care au calitatea de eșalon superior sau care au atribuții de coordonare a structurilor cu număr redus de personal. Din aceste grupuri de lucru fac parte și reprezentanți ai structurilor în care, din cauza numărului redus de personal, nu a fost posibilă constituirea grupurilor de lucru.

Grupul de lucru pentru implementarea metodologiei este desemnat prin ordin al ministrului apărării naționale, iar modul de constituire și funcționare a grupului de lucru este detaliat în Dispoziția șefului Direcției de prevenire și investigare a corupției și fraudelor DPICF nr. 1/2019 pentru aplicarea în cadrul Ministerului Apărării Naționale a Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție și în Regulamentul de organizare și funcționare a acestuia. Direcția de

prevenire și investigare a corupției și fraudelor din Ministerul Apărării Naționale este structura din subordinea directă a ministrului apărării naționale, desemnată pentru gestionarea domeniului riscurilor de corupție.

Membrii Grupului de lucru al MAPN sunt reprezentanți ai structurilor din primul nivel de conducere al instituției, respectiv structurile centrale aflate în subordinea directă a ministrului apărării naționale.

În cadrul instituției militare există o preocupare constantă pentru prevenirea și controlul riscurilor de corupție. Registrul riscurilor de corupție, ca instrument de monitorizare și control, parte a activității de management al riscurilor de corupție în MAPN, a fost elaborat și actualizat începând cu anul 2012, odată cu întocmirea Registrului riscurilor și vulnerabilităților la corupție în cadrul Ministerului Apărării Naționale nr. A.1368/11.06.2012. În perioada de referință a fost actualizat registrul riscurilor de corupție ca urmare a intrării în vigoare a H.G. nr. 1269/2021 când a fost constatată necesitatea reevaluării acestor riscuri de corupție.

În cadrul MAPN, au fost elaborate proceduri operaționale pentru a gestiona evaluarea riscurilor de corupție:

- Procedură operațională privind managementul riscurilor și vulnerabilităților la corupție Cod P.O.-02611-54.01-001;
- Procedură operațională privind efectuarea misiunilor de investigare Cod P.O.-02611-54.02-001;
- Procedură operațională privind executarea cercetărilor administrative Cod P.O.-02611-54.03-001;
- Procedură de sistem privind gestionarea abaterilor de la proceduri în Ministerul Apărării Naționale Cod P.S.-01150-23.00-003;
- Procedură operațională privind evidența și monitorizarea modului de soluționare a petițiilor primite, precum și activitatea de primire în audiență Cod P.S.-02611-54.02-003.

În urma activității de identificare a riscurilor de corupție, în Planul de acțiune pentru prevenirea și combaterea fraudelor și faptelor de corupție la nivelul Ministerului Apărării Naționale, elaborat anual în cadrul DPICF, sunt înscrise măsuri specifice și în domenii precum: prevenirea corupției, combaterea fraudelor și faptelor de corupție prin măsuri active, îmbunătățirea măsurilor de management al riscurilor și vulnerabilităților de fraudă și corupție în MAPN, gestionarea mai eficientă a riscurilor de fraudă și corupție din sectoarele vulnerabile prin intermediul acțiunilor proactive de verificare, etc.

De asemenea, la nivelul MAPN, gestionarea riscurilor instituționale prevăzute de Ordinul Secretarului General al Guvernului privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice nr. 600/2018 este corelată cu registrul riscurilor de corupție.

De altfel, pentru eficientizarea activităților subsecvente celor două domenii distincte și în baza prevederilor art. 7 alin. (1) din metodologia standard aprobată prin H.G. nr. 599/2018, potrivit căroră „Conducătorul instituției poate extinde componența Grupului de lucru și la alte funcții pe care le consideră relevante pentru realizarea activităților Grupului de lucru”, în Grupul de lucru al Ministerului Apărării Naționale sunt nominalizați și membri ai comisiilor de monitorizare în domeniul controlului intern managerial pentru implementarea și dezvoltarea sistemelor proprii de control intern managerial din cadrul structurilor centrale.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

La nivelul aparatului central al Ministerului Apărării Naționale, *Direcția de prevenire și investigare a corupției și fraudelor* este structura care, potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a MAPN, are și atribuții de coordonare a activităților specifice implementării mecanismului de reacție instituțională la incidentele de integritate în cadrul ministerului.

Direcția de prevenire și investigare a corupției și fraudelor asigură:

- identificarea și evaluarea riscurilor și vulnerabilităților de fraudă sau corupție în cadrul MAPN;
- prevenirea fraudelor și faptelor de corupție și coordonarea activităților specifice;
- implementarea, monitorizarea și evaluarea prevederilor strategiilor, planurilor și programelor anticorupție;
- descoperirea și investigarea fraudelor și faptelor de corupție săvârșite de personalul ministerului;
- cercetarea administrativă a prejudiciilor produse prin fraude sau fapte de corupție;
- elaborarea proiectelor de acte normative;
- reprezentarea MAPN în domeniul specific.

La nivelul fiecărei structuri din minister al cărei conducător are calitatea de ordonator de credite sunt desemnați responsabili pentru implementarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 599/2018.

În acest sens, Șeful DPICF a emis Dispoziția nr. DPICF-2/2022 privind aplicarea Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.95/2022 pentru aprobarea Planului de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 în cadrul Ministerului Apărării Naționale, potrivit căreia comandanții/șefii structurilor militare dispun măsuri pentru asigurarea cadrului necesar aplicării Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate, ca mecanism de reacție instituțională la acestea.

Responsabilii pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate au fost desemnați, conform prevederilor H.G. nr. 599/2018, în cadrul structurilor MAPN ai căror conducători au calitatea de ordonatori de credite, prin ordine interne ale acestora, specifice organizației militare, denumite Ordin de Zi pe Unitate (OZU), așa cum este statuat în prevederile Dispoziției nr. DPICF-2/2022.

La nivelul DPICF a fost elaborat un model de Procedură operațională privind evaluarea ex-post a incidentelor de integritate, document diseminat în cadrul structurilor MAPN cu adresa nr. A.2505/29.12.2017, iar incidentele de integritate cuprinse raportul anual sunt valorificate și în procesul de evaluare a riscurilor de corupție.

Având în vedere faptul că în decembrie 2021 a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia, o primă etapă, premergătoare elaborării Planului de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 în cadrul Ministerului Apărării Naționale, a fost revizuirea riscurilor de corupție la nivelul instituției. În acest sens, a fost actualizat și aprobat Registrul riscurilor de corupție în cadrul Ministerului Apărării Naționale, nr. A-S 142/26.04.2022.

De asemenea, revizuirea riscurilor de corupție în cadrul ministerului, implicit actualizarea și aprobarea registrului riscurilor de corupție, a fost o etapă premergătoare elaborării Planului de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 în cadrul Ministerului Apărării Naționale, care cuprinde și măsurile din raportul anual de evaluare a incidentelor de integritate.

La nivelul MAPN, a fost întocmit raportul anual de evaluare a incidentelor de integritate pentru anul 2022, anexat Raportului de autoevaluare privind nivelul de implementare a măsurilor preventive, la data de 31.12.2022.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Resursele alocate DPICF au asigurat gestionarea eficientă a problematicii SNA, implementarea măsurilor strategiei în cadrul ministerului fiind una dintre direcțiile principale de acțiune ale structurii.

Suficienta alocare a resurselor este evidențiată și prin faptul că încadrarea cu personal a microstructurii din DPICF care gestionează domeniul SNA (biroul Metodologie și coordonare strategii anticorupție) este de 100%, iar persoanele respective participă periodic la programe și forme de perfecționare specifice, organizate de instituții din cadrul MAPN și din afara acestuia (curs în domeniul controlului intern managerial organizat la UNAp, sesiuni de informare cu privire la diverse teme, organizate de către Agenția Națională de Integritate în parteneriat cu Transparency International Romania, cursuri în domeniul Building Integrity, on-line pe platforma NATO, etc.)

Deși atribuțiile privind gestionarea SNA sunt îndeplinite la toate nivelurile de ierarhizare, în cadrul structurilor ministerului, altele decât DPICF, gestionarea activităților specifice implementării SNA este realizată de personal care are și alte atribuții de serviciu, neexistând funcții distincte dedicate, motiv pentru care procentul din programul total de lucru alocat pentru îndeplinirea acestor atribuții nu poate fi determinat cu exactitate.

Cu toate acestea, din raportările transmise pe cale ierarhică și centralizate la nivelul DPICF, nu au fost identificate situații în care să nu fi fost alocate suficiente resurse pentru implementarea SNA.

Planul de integritate al Ministerului Apărării Naționale a fost elaborat în urma consultării structurilor centrale și a celor subordonate nemijlocit ministrului apărării naționale, măsurile înscrise în acesta fiind stabilite în vederea îndeplinirii obiectivelor SNA 2021-2025 în concordanță cu riscurile de corupție identificate la nivelul instituției. Planul de integritate a fost aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.95/2022 pentru aprobarea Planului de integritate pentru implementarea strategiei naționale anticorupție 2021 - 2025 în cadrul Ministerului Apărării Naționale.

Pentru implementarea anumitor măsuri preventive au fost emise, elaborate și diseminate ordine, instrucțiuni, dispoziții, ghiduri și modele de proceduri care să fie aplicate, sau, după caz, adaptate conform misiunilor și obiectivelor de către fiecare structură militară în parte, precum:

- Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.103/2020 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind activitatea de informare și relații publice în Ministerul Apărării Naționale;

- Dispoziția DPICF.1/2019 pentru aplicarea în cadrul Ministerului Apărării Naționale a Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție emisă de șeful DPICF;
- Ghidul consilierului de etică pentru personalul militar și civil contractual din Ministerul Apărării Naționale;
- Procedură operațională privind aplicarea legislației privind protecția persoanelor din instituțiile publice care semnalează încălcări ale legii, elaborat de personalul DPICF.

Din categoria procedurilor de sistem aferente standardelor de integritate, au fost prezentate următoarele proceduri:

- Procedura de sistem privind aplicarea legislației referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau funcției în Ministerul Apărării Naționale PS 02418-10.01-002;
- Procedura de sistem privind gestionarea abaterilor de la proceduri în Ministerul Apărării Naționale;
- Procedura de sistem privind aplicarea legislației referitoare la protecția avertizorilor în interes public PS 02611-54.01-009.

III. BUNE PRACTICI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Gestionarea riscurilor de corupție în cadrul MAPN, în ansamblul activităților desfășurate sistematic pentru creșterea și consolidarea integrității instituționale, este o componentă constantă a *procesului de formare profesională a personalului, prin cursuri de carieră, de instruire sau de perfecționare în diverse domenii, conform planurilor de pregătire aprobate anual de ministrul apărării naționale.*

Anual, la Universitatea Națională de Apărare Carol I” este organizat cursul Control intern managerial, în cadrul căruia este inclusă și *componenta riscurilor de corupție*, iar începând cu anul universitar 2022-2023 a fost introdus și un curs de management al riscului.

În Grupul de lucru al Ministerului Apărării Naționale sunt nominalizați și membri ai comisiilor de monitorizare în domeniul controlului intern managerial pentru implementarea și dezvoltarea sistemelor proprii de control intern managerial din cadrul structurilor centrale în vederea corelării și eficientizării activităților subsecvente registrului riscurilor reglementat de art.5 din O.S.G.G. nr. 600/2018 cu registrul riscurilor de corupție.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Datele cuprinse în raportul anual de evaluare a incidentelor de integritate stau la baza întocmirii, de către DPICF, a Planului de acțiune pentru prevenirea și combaterea fraudelor și faptelor de corupție la nivelul Ministerului Apărării Naționale, fiind înscrise măsuri prin intermediul cărora să fie asigurată promovarea și respectarea standardelor privind integritatea, iar în cadrul activităților de prevenire desfășurate de personalul direcției (*convocări tematice, convocări de specialitate,*

misiuni preventive, asistență de specialitate) este inclusă promovarea bunelor practici în vederea îmbunătățirii climatului de integritate la nivelul instituției.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

La nivelul instituției au fost dispuse măsuri în vederea asigurării pregătirii profesionale în domeniile conexe integrității. În planul de integritate aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.95/2022 a fost înscrisă Măsura 2.8 (Introducerea în tematica de formare profesională a modulelor pe tema integrității - etică, integritate, legislație anticorupție, etc.) a cărei implementare constă în introducerea în tematica instrucției teoretice din Planul instrucției de comandament al Direcției de prevenire și investigare a corupției și fraudelor în anul 2022 nr. AS.53/2022 a unor module de pregătire privind integritatea (ex: Avertizorul de integritate, Gestionarea incompatibilităților și conflictelor de interese, Declararea averilor, intereselor și cadourilor - măsuri de asigurare a integrității personalului din instituțiile publice, etc.).

Similar, la nivelul structurilor militare au fost introduse module de pregătire în domeniul eticii și integrității așa cum rezultă din raportarea anuală aferentă anului 2022 pentru Măsura 2.8 (230 de teme introduse, 4.577 de persoane au beneficiat de pregătire conform temelor introduse).

DPICF a organizat convocări specifice la UNAp, audiența fiind formată din persoane-factori de decizie și conducători ai categoriilor de forțe ale armatei (Forțele Aeriene, Forțele Terestre, Forțele Navale), ai comandamentelor de sprijin, precum și din studenți din cadrul UNAp și activități cu ocazia Zilei Internaționale Anticorupție, șeful structurii evidențiind persoanele care s-au remarcat în promovarea SNA și a domeniilor conexe acesteia, inclusiv prin acordarea de distincții.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

A. EVALUAREA RISCURILOR DE CORUPȚIE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Fundamentarea modificărilor și completărilor aduse registrului riscurilor de corupție de rezultatele aplicării unor chestionare persoanelor cu funcții de conducere sau coordonare din cadrul instituției sau al structurilor subordonate, coordonate sau aflate sub autoritate, precum și angajaților din cadrul structurilor care desfășoară activități considerate vulnerabile la corupție, în vederea adresării dispozițiilor art. 11 alin. (2) lit. e) și alin. (3) din Metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 599/2018.

B. EVALUAREA INCIDENTELOR DE INTEGRITATE ÎN CADRUL AUTORITĂȚILOR ȘI INSTITUȚIILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

Asigurarea parcurgerii de către responsabilul pentru implementarea metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate a unor programe de formare profesională în domeniile de referință, cu scopul adresării indicatorului specific subsumat Măsurii nr. 1.1.4. din SNA 2021-2025.

C. GESTIONAREA MECANISMULUI DE IMPLEMENTARE A SNA DE CĂTRE INSTITUȚIILE PUBLICE (INCLUSIV ÎNTREPRINDERI PUBLICE)

Completarea planului de integritate cu măsuri care să vizeze obiectivele nr. 2.2.-2.7. și 5.4.2. din Strategia Națională Anticorupție 2021-2025.